

XXV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js55 ,6-9)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Otsige Issandat, kuni ta on veel leitav, hüüdke teda, kuni ta on lähedal. Jumalatu jätku oma tee ja nurjatu mees oma mõtted, ning pöördugu Issanda poole, siis tema halastab; ja meie Jumala poole, siis tema annab paljugi andeks. "Sest minu mõtted ei ole teie mõtted, ja minu teed ei ole teie teed", ütleb Issand. "Nii kui taevad on kõrgel üle maa, nõnda on minu teed kõrgemal kui teie teed, ja minu mõtted kõrgemal kui teie mõtted."

See on Issanda Sõna.

(Vastulaul Ps145 , 2-3. 8-9. 17-18 R:18)

R: Issand on ligi kõigile, kes teda appi hüüavad.

Ma tänan sind igal päeval,
kiidan sinu nime ikka ja igavesti.
Issand on suur ja kõrgekskiidetav,
uurimatu on tema suurus.

R:

Issand on armuline ja halastaja,
kannatlik ja suur oma helduse poolest.
Issand on hea kõigile
ja tema halastus on üle kõigi ta tegude.

R:

Issand on õige kõigil oma teedel
ja helde kõigis oma tegudes.
Issand on ligi neile, kes teda appi hüüavad,
kõigile, kes teda tõemeeles appi hüüavad.

R:

(Teine lugemine Fil ,20-24.27a)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, ma ootan ja loodan pikisilmi, et ma ei jää milleski häbisse. Nagu alati, nii ka nüüd on Kristus minu ihus ülistatud, ükskõik, kas ma elan või suren. Jah, elu on mulle Kristus ja surm on võit. Kui ma aga peaksin edasi elama, tähendab see mulle viljakandvat tööd. Mille ma peaksin valima? Ma ei tea. Ma olen aina kahevahel: ma igatsen siit lahkuda ja olla Kristuse juures, sest seal on võrratult parem. Teie jaoks oleks ometi parem, kui ma jääksin siia. Aga teie elage Kristuse evangeeliumi vääriliselt. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ap 16.14)

Halleluuja. Issand, ava meie süda kuulama kõike, mida Sinu Poeg meile räägib. Halleluuja.

(Evangeelium Mt20 ,1-16a)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna: "Taevariik on majaisanda sarnane, kes läks varahommikul välja palkama päevatöölisi oma viinamäele. Ja kui ta oli töölistega päevapalga kokku leppinud, läkitas ta nad oma viinamäele. Ja kui ta läks välja kolmandal tunnil, nägi ta teisi turul jõude seismas, ning ta ütles neilegi: "Minge mu viinamäele, ja ma maksan teile palga, mis iganes seda väärt on." Ja nemad läksid. Samamoodi läks ta välja ka kuuendal ja üheksandal tunnil ja tegi nõndasamuti. Aga kui ta üheteistkümnendal tunnil välja läks, leidis veel mõned, kes seisisid ja ütles neilegi: "Miks te seisate siin kogu päeva jõude?" Nemad vastasid talle: "Meid ei ole keegi palganud." Ja tema ütles neile: "Minge teiegi mu viinamäele."

Aga kui õhtu kätte jõudis, ütles viinamäe isand oma valitsejale: "Kutsu töölised ja maksa välja nende palk, viimastest kuni esimesteni välja". Ja üheteistkümnendal tunnil palgatud tulid ja said igaüks ühe teenari. Kui järg jõudis esimeste kätte, arvasid nemad, et neile makstakse rohkem, aga nemadki sai igaüks ühe teenari. Ja kui nad olid saanud, siis nad nurisesid majaisanda vastu: "Need, viimased, tegid ainult ühe tunni tööd, aga sina maksad neile sama palga kui meile, kes me oleme talunud päeva koormat ja lõõska?" Aga isand vastas neile ja ütles: "Sõber, ma ei tee sulle ülekohtu! Kas sa ei leppinud siis minuga kokku ühe teenari peale päevapalgaks? Võta oma palk ja mine oma teed, aga sellele, viimasele, tahan mina anda nõnda kui sinulegi! Kas ma ei tohi siis enese omaga teha seda, mida ma tahan? Või on sinu silm sellepärast kade, et ma hea olen? Nõnda saavad viimased esimesteks ja esimesed viimasteks."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armas kuulaja, mis on tähtsam, kas töö tulemus, töö eest saadav palk ehk kasum või töötajate tervis? Kui me töötajatena arvame, et palk, ja tööandjatena peame tähtsaks üksnes kasumit, siis on on meil juba hea põhjus pattu kahetseda.

Mina tunnistan...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, see on üsna huvitav tähendamissõna, mida äsja kuulsime. On ju ammu tähele pandud, et kuigi piiblis esinevad paljud meilegi tuntud elukutsed, siis teadlasi tänapäeva mõistes me nende seast ei leia. Tänapäevane evangeelium kirjeldab meile aga

tõelist kliinilise psühholoogia eksperimenti, nii nagu teadlased neid korraldavad.

Kuigi Jeesus alustab oma kirjeldust sõnadega taevariigi kohta - "taevariik on majaisanda sarnane..." - peab see võrdpilt olema ka siin maailmas jälgitav ja arusaadav. Tähenamissõnast ei selgu, miks ei palka majaisand kohe varahommikul piisaval arvul töötajaid. Samuti on kummaline, miks üldse seisis keegi veel päeva lõpus tööliste värbamiskohas, nagu teaks ta oodata, et keegi teda veel üheks tunniks palkama tuleb. Mis kasu võiks tööandjal temast olla? Ainus olukord, mille puhul võiks inimeste palkamine nii lühikeseks ajaks - kuid täispäeva raha eest - end ära tasuda, oleks silmapiirile ilmunud mustad rahepilved või puhkenud tulekahju. Siis võiks tõesti olla kasutoovam maksta üheks tunniks appi rutanud töökäte eest, kui et jätta suur osa oma varast loodusjõudude meelevalla. Tähenamissõnas ei mainita aga ühtki niisugust põhjust.

Üleüldse paistab, et seda majaisandat ei huvita niivõrd tema viinamägi ja tehtav töö, kuivõrd psühholoogiline eksperiment töölistega. Kuigi isand maksis õiglast palka ka neile, kes terve päeva olid tööd rüganud, siis ta lausa pidi neid mehi sellega kiusama, et nad kindlasti näeksid, kuidas ainult mõni tund töötanud sama palju said - viimastele tulijatele maksti ju tema käsu kohaselt palk esimesena välja. Samas teadis ta ette, kuidas päev otsa töötanud reageerivad, ja tal oli neile vastus valmis mõeldud - vastus, mis neid paraku kuidagi rõõmustada ei saanud: "Sõber, ma ei tee sulle ülekohtu! Kas sa ei leppinud siis minuga kokku ühe teenari peale päevapalgaks? Võta oma palk ja mine oma teed".

Esmapilgul näib, et tänane evangeelium on tõeline rõõmusõnum pankuritele, kes maksavad deposiithoiuse pealt täpselt nii palju - või tegelikult, nii vähe - protsente, kui tingimused lepingu mikroskoopilise kirjaga kirjutatud osas ette näevad. Kui palju nemad ise teenivad, ei tohi hoiustajat huvitada, sest pankur esitleb end niigi kui vastutulelikku inimest, kes lubab lahkelt meil oma raha tema pangas hoida.

Kuid ikkagi jääb küsimus, missugune mõistlik põhjus oleks majaisandal ette tuua, et ta maksis kõigile samapalju, vaatamata töötatud tundide arvule? Ja miks on ta nii range päev otsa töötanud inimestega, kes teatud mõttes ju õigusega nurisesid? Kas mängis ta lihtsalt mingit julma mängu ja tundis meelehead endast vaesemate inimeste nõrdimuse üle?

Tegelikult ei pea me sellest majaisandast siiski nii halvasti arvama, sest nii kummaliseks käitumiseks võivad tal olla ka suuremeelsed põhjused. Mõtleme korraks järele, kes olid need inimesed, kes kogunesid töö saamise lootuses hommikuti värbamispunktidesse. Ilmselt ei olnud kõik nad ju terved ja tugevad, täisjõus tööinimesed. Nende hulgas oli ka noorukeid, kellel pole veel töökogemusi ega täismehel jõudu, niisamuti oli

seal kindlasti vanemaid või tervisehädadega inimesi, kes ei suuda teistega võrdset panust anda. Aga süüa tahavad nad ju kõik. Võibolla võttiski majaisand kõigepealt tööle tugevad mehed ja alles siis nooremad ja vanemad. Neil aegadel ei olnud ju ei koolistipendiume ega pensionisüsteemi - ehk oli tal neist lihtsalt kahju, ning ta soovis omamoodi sotsiaalset õiglust jalule seada, makstes igapäevase elamisväärsuse palka tema võimetekohase pingutuse eest. Aga nurisejaid noomis majaisand sellepärast, et ta teadis mis on inimestes. Ka täies jõus töömehed, pannud tähele töö ja palga jaotust, oleks järgmisel päeval end alles pealelõunaks tööbörsile vedanud, et võimalikult vähesest töö eest võimalikult rohkem raha saada.

Armsad õed ja vennad, võibolla tundub meile, et need ajad, kus Jumal karistas rahvast põua, uputuse ja sõdadega, on alaliseks minevikku jäänud... Või siis vastupidi, et selles maailmas ei sõltu meie käitumisest mitte midagi: põud, uputus ja sõjad tulevad niikuinii. Aga samamoodi võib küsida, miks peaks Jumal lihtsalt niisama pealt vaatama, kui inimesed õiglase palga juures nurisevad ning üritavad esimesel võimalusel seana hakata vedada. Kuuleme ju praegugi, kuidas jonnakalt jalaga vastu maad põtkides nõutakse senise kõrge elatusaseme säilitamist, mis on ebareaalne juba kasvõi üksnes looduslike resursside piiratuse tõttu. Teisalt võiks oletada, et Jumal ootab ka nõrgematelt, et nad annaksid oma panuse, nii palju kui neil on võimalik. Sest kui osaliseltki töövõimelised inimesed jäävad päris tegevusetult istuma, jääb ühiskond nõrgaks ega suuda kriisidega toime tulla.

Kui me tänase evangeeliumi üle selles valguses järele mõtleme ja selle järgi käitume, siis on taevariik ka meile ausa ja usaldusväärse majaisanda sarnane, kes läks varahommikul välja palkama päevatöölisi oma viinamäele, ja ükskõik mis ajal ta kedagi palkas, tegi igaks rõõmsalt ja nurisemata oma tööd ja oli rahul oma tasuga. Aamen.